

Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj
Croatian Business Council for Sustainable Development

PRIMJEDBE HRVATSKOG POSLOVNOG SAVJETA ZA ODRŽIVI RAZVOJ NA UREDBU O POSTUPKU UTVRĐIVANJA OBJEDINJENIH UVJETA ZAŠTITE OKOLIŠA

Kao predstavnici gospodarstva koji su prepoznali važnost održivog razvoja pozdravljamo Uredbu kojoj je za cilj snažnije kontrolirati onečišćenja okoliša nastala u poslovnom sektoru te ukazati na potrebe snažnije zaštite okoliša. Također smo svjesni da su odredbe Uredbe preuzete iz Direktive EU koja je dio pravne stečevine EU te ju je Hrvatska kao pristupnica obvezna usvojiti.

No, naše bojazni oko uspostave ovog sustava su slijedeće:

Odredbe Direktive 96/61/EZ imaju za cilj uputiti zemlje članice na potrebu koordinacije i objedinjavanja procesa izdavanja okolišnih dozvola za različite sastavnice okoliša kako ne bi došlo do prelijevanja onečišćenja iz jedne sastavnice u drugu te kako bi ukupni kumulativni efekti na okoliš koji nastaju u proizvodnji bili svedeni na najmanju moguću mjeru. No Direktiva ne upućuje na sam sustav provođenja ove mjere te je na zemljama članicama da same uspostave proces provođenja ovih zahtjeva Direktive.

Smatramo da je predloženi sustav razmjerno nejasno objasnio sam proces pribavljanja dozvole. Naime, kako sama Direktiva kaže, dozvola se temelji na usporedbi emisija specifičnog poduzeća s najboljim raspoloživim tehnikama, no pri tome su važni i drugi čimbenici kao što su mikroklimatski uvjeti u kojima poduzeće posluje, mogućnost postizanja NRT-a s obzirom na ekonomske i druge uvjete. Drugim riječima, **dozvola bi se trebala temeljiti na dogovoru gospodarstva i izdavača dozvole kako bi se eventualni zahtjevi dozvole usuglasili s razumnim rokovima i cijenama.**

1. Nejasni uvjeti obveznika

Iz Uredbe čiji je nacrt predložen nije jasno tko je točno obveznik ove Uredbe. Postoje različita tumačenja odredbi, kao i način zbrajanja instalacija na samoj lokaciji te u ovom trenutku postoji velik broj poduzeća koja ne znaju sa sigurnošću da li će se od njih u dogledno vrijeme tražiti izrada Analize i nastavno Elaborata. Budući da rok za predaju Analize i Elaborata teče već godinu dana (od dana donošenja ZOZO-a), očekivanje je gospodarstva da će, ukoliko će biti potrebno, izradi ovih dokumenata pristupiti u narednoj godini. Iznimno je važno za gospodarstvo da potrebne financijske stavke ugradi u financijski plan za iduću godinu te su to informacije koje su potrebne što prije.

U jeku rasta cijena i inflacije u Hrvatskoj, važno je ne izlagati gospodarstvo troškovima koji nisu zaista nužni te bi točne informacije o obveznicima trebalo donijeti što prije kako se ne bi dogodilo da tvrtke koje nisu obveznice pristupe izradi Analiza i Elaborata.

2. Nepoznate NRT

Za obveznike ove Uredbe postupak dobivanja dozvole započinje izradom Analize te ukoliko ne odgovara zahtjevima Uredbe potrebno je izraditi Elaborat. Postavlja se pitanje koji su to kriteriji prema kojima će neko poduzeće biti ili ne, sukladno Uredbi i Zakonu kada nisu poznate NRT, a također i **donošenje NRT trebalo bi biti predmetom suradnje i dogovora državnih tijela i gospodarstva za pojedine industrije**. Smatramo u ovom trenutku važnije započeti razgovore o NRT-ovima nego donositi Uredbu kad njena provedba neće moći započeti bez NRT-ova.

Suština je IPPC-a da se svakoj dozvoli i svakom poduzeću pristupa individualno, gdje se uvjeti i obveze dogovaraju prema mogućnostima jednih i drugih da takove uvjete i poštuju. Bespredmetno je zahtijevati da se gospodarstvo uskladi s najstrožim standardima ako to znači zatvaranje poduzeća što u konačnici znači gubitak radnih mjesta, ali i gubitak za proračun.

S druge strane rasprave o NRT-ima nužne su i zbog dugoročnosti investicija. Primjerice, poznato je da će zahtjevi EU iza 2012 biti sniženje emisija CO₂ za 30%. Jako je važno prilagoditi NRT ovakvim zahtjevima kako se ne bi dogodilo da se u kratkom vremenu dva puta investira u skupe tehnologije.

Podsjećamo na prijedloge CARDS-ovih stručnjaka koji su u Strategiji približavanja zakonodavstvu EU iz područja zaštite okoliša“ predvidjeli potrebu konzultacija s industrijom radi određivanja prelaznih perioda te suradnju s organizacijama koje mogu pridonijeti razvoju smjernica o NRT.“ Predvidjeli su razvoj do 20 smjernica o NRT i ukupno trajanje ovog procesa prilagodbe na oko sedam godina.

Stoga je naša zamolba da se o ovim važnim odlukama konzultira gospodarstvo jer smatramo da ćemo samo zajedničkim snagama točno protumačiti zahtjeve direktive te ih provesti na zadovoljstvo svih zainteresiranih strana.

3. Kratkoća roka

Svjesni smo da je rok od 3 godine za izradu Elaborata koji propisuje Zakon iznimno kratak, te prema našem mišljenju već sada nije provediv, bilo bi stoga važnije započeti razgovore s ciljem donošenja kvalitetnih propisa, a ne pod svaku cijenu poštivanja rokova. Naime, Direktiva 96/61/EZ određuje da je rok od tri godine od stupanja iste na snagu, a to je rok u kojem zemlja članica mora uspostaviti sustav za izdavanje dozvola dok je **8 godina** rok za izdavanje svih dozvola. Smatramo da si i Hrvatska može dati rokove koji će garantirati dovoljno vremena da se zahtjevi Direktive kvalitetno zadovolje.

4. Nepoznati uvjeti za ovlaštenike

Podsjećamo da ni propis (pravilnik) koji će odrediti postupak stručnog usavršavanja zaposlenika ovlaštenika nije donesen te nije jasno tko će biti ovlaštenici za izradu Elaborata. Pri tome koristimo priliku izraziti sumnju da će ovlaštenici biti osposobljeni za izradu investicijskih studija za usklađivanje s NRT-om kad je za to potrebno poznavanje BAT-ova specifičnih industrija za koje je potrebno opsežno poznavanje pojedinih tehnologija proizvodnje, a za koje obrazovanje o zaštiti okoliša nije dovoljno.

5. Nesukladnost s Direktivom

Također smatramo da sukladnost s NRT-om nije u duhu Direktive 96/61/EZ jer Direktiva (članak.9, paragraf 4.) ne propisuje NRT već granične emisije koje su sukladne NRT-u ne uvjetujući pri tome primjenu NRT-a što daje prostor gospodarstvu za primjenu alternativnih rješenja. Stoga ni u Rješenju ni u Elaboratu ne bi trebalo inzistirati na NRT-u već na graničnim emisijama koje se dogovorno određuju za svako poduzeće, a temeljem NRT-a.

Zbog svega navedenog smatramo suštinski važnim da se što prije započnu konzultacije s predstavnicima gospodarstva kako bismo u dobrom duhu, a na zadovoljstvo svih zainteresiranih strana razriješili ova otvorena pitanja te započeli s provedbom zahtijeva Direktive IPPC.